

СТАНДАРТИ НАТО У СФЕРІ ОБОРОНИ: ПРАВОВА ПРИРОДА ТА ШЛЯХИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ У НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

Давиденко Л.М, Шабанов Д.М.

*Держаний науково-дослідний інститут випробувань і сертифікації
озброєння та військової техніки, м. Черкаси*

Одним із основних критеріїв, які необхідно виконати для вступу України до НАТО, є забезпечення військової стандартизації з метою досягнення оперативної сумісності з структурами НАТО. Саме тому відповідно до Указу Президента України “Про Стратегію воєнної безпеки України” інтеграція України в євроатлантичний безпековий простір має включати впровадження у національне законодавство військових (адміністративних, оперативних і технічних) стандартів НАТО [1]. Військова агресія росії проти нашої держави значно прискорила процес інтеграції, адже досягнення взаємосумісності з стандартами НАТО стало однією з умов перемоги над агресором. Тобто, під поняттям “переходу сил оборони на стандарти НАТО” слід розуміти всі складові діяльності по досягненню сумісності, але в першу чергу впровадження (адаптацію) у систему національного законодавства укладених державами Альянсу договорів по військовій стандартизації – STANAG.

Відповідно до концепції стандарту НАТО він є міжнародним документом, встановленим консенсусом і являє собою загальне нормативне правило, яке розроблене і оприлюднене у рамках процесу стандартизації НАТО як міжнародної міжурядової організації. Усі процедури прийняття цих міжнародно-правових актів здійснюються з урахуванням вимог стандарту НАТО AAP-03 “Directive for the Production, Naintenance and Management of NATO Standartization Documents”. Оскільки наразі Україна ще не є членом Альянсу, вона не приймає участь у створенні стандартів, а може лише приймати рішення щодо їх імплементації у свою правову систему як держава-партнер НАТО. Таке запровадження стандарту НАТО являє собою комплекс заходів, які включають вивчення та прийняття рішення про застосування у секторі безпеки і оборони положень (норм, вимог) таких стандартів наступними шляхами: або прийняття до прямого застосування або розроблення на основі таких стандартів документа з військової стандартизації.

Таким чином, одним із основних завдань військової стандартизації є досягнення, підтримання та удосконалення взаємосумісності ЗСУ зі збройними силами держав НАТО, досягнення взаємозамінності та уніфікованості об'єктів стандартизації, прийняття єдиної гармонізованої термінології у секторі безпеки та оборони на принципах пріоритетності стандартів, доцільності імплементації, відповідності їх законодавству України і системного підходу.

Література:

1. AAP-03 “Directive for the Production, Maintenance and Management of NATO Standartization Documents. Офіційний вебпортал Міністерства оборони України. URL:https://www.mil.gov.ua/content/mil_standard/perelik_stand_ta_docum_2021.pdf (дата звернення 10.04.2023)